

یادداشت علمی

گزارش مگس *Urophora mauritanica* Macquart, 1843

(Tephritidae) از ایران

بابک قرالی^۱، برنارد موز^۲ و عسگر جوزیان^۱

در اواخر بهار ۱۳۸۲ قطعه زمین کشت شده گلرنگ زراعی در ایستگاه چرداول شدیداً به یک نوع مگس ناشناخته از خانواده مگس‌های میوه که مشخصات تغذیه‌ای و لاروهای آن با مگس گلرنگ معمولی (*Acanthophilus helianthi* Rossi) تفاوت داشت آلوده شد. حشرات کامل با استفاده از کلیدهای موجود با نام *Urophora mauritanica* تشخیص داده شدند. در ایلام این مگس علاوه بر گلرنگ دارای دو میزبان دیگر بنام‌های *C. oxycantha* و *Carthamus lanatus* می‌باشد که هر دو از علف‌های هرز مهم قسمت‌های شمالی استان ایلام می‌باشند. دو مشخصه، خرطوم بلند با لابلوم باریک و خم شده و منتهی شدن رگبال M به نوک بال یا نزدیک به آن این جنس را از سایر جنس‌های زیر خانواده مذکور جدا می‌کند. این گونه به زیر جنس *Urophora* تعلق دارد که در آن حاشیه پائینی صورت پیش آمدگی نداشته، سپرچه در قسمت مرکزی زرد رنگ و دارای حاشیه‌هایی جانبی سیاه می‌باشد. اسامی مترادف این گونه عبارتند از: *Urophora lejura* Rondani, 1870 و *Trypeta macrura* Loew, 1855 بهترین مشخصه تاکسونومیکی برای جدا کردن این گونه از سایر گونه‌های این جنس ویژگی‌های آکولوس (نوک تخم‌ریز) می‌باشد. تاکنون این گونه از کشورهای الجزیره، اسپانیا، فرانسه، یونان، ایتالیا، یوگسلاوی و فلسطین اشغالی گزارش گردیده است.

۱- بخش تحقیقات آفات و بیماری‌های گیاهی ایلام

۲- Muséum d'Histoire Naturelle, C. P. 6434, CH-1211 Genève

این یادداشت علمی در تاریخ ۱۳۸۲/۵/۲۱ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۱۳۸۲/۱۰/۹ به تصویب نهایی رسید.

Scientific Note

The First Report of *Urophora mauritanica* (Tephritidae) From Iran

B. Garali¹, B. Merz², A. Jozyan¹

In the mid 2003, safflower *U. mauritanica* fields in Shirvan Chardavol Research Station were heavily infested by an unknown fruit fly feeding behavior and larvae characters differed from Common fly's (*A. helianthi* Rossi). Using available keys fly was identified as: *Urophora mauritanica* This genus belongs to subfamily Myopitinae. Members of this genus attack Asteraceae plant family. Further to *C. tinctorius*, *C. oxycantha* and *C. lanatus* are considered to be the host for the fly. Both latter species are major weeds in north parts of Ilam provinces. Two characters, elongate proboscis with narrow reflexed labella and ending up of vein M at or close to wing tip, separate this genus from other genera in subfamily Myopitinae. This fly belongs to subgenus *Urophora*. In this subgenus lower facial margining doesn't protrude and scutellum is yellow in central part, black in lateral margin. The synonymous of the species are as follow:

- 1- *Trypeta macrura* Loew, 1855
- 2- *Urophora lejura* Rondani, 1870

This new species is most easily separated from the others in the genus by the distinct characters of aculeus (Tip of ovipositor). So far this species has been reported from Algeria, Spain, France, Greece, Italy and Yugoslavia.

1- Pests and diseases research division Agricultural Research Center of Ilam province
2- Muséum d'Histoire Naturelle, C. P. 6434, CH-1211 Genève